

VEROHALLINTO
Esikunta- ja oikeusyksikkö
PL 325
00052 VERO

LAUSUNTO

25.1.2017

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

Viite / Diaarinumero
STM075:00/2011
A9/00 00 01/2017

Verohallinto esittää lausuntonaan hallituksen esitysluonnoksesta alkoholilaisiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi seuraavaa.

Lievästi denaturoidun väkiviinan valmistus edellyttää alkoholilakiluonnoksen 52 §:n mukaan luonnoksen 14 §:n tai 15 §:n tarkoittamia lupia. Sen maahantuonti, käyttö ja hallussapito on sallittu luonnoksen 6 §:n mukaan ja myynti edellyttää ilmoitusta Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle (Valvira). Vahvasti denaturoidun väkiviinan osalta lupia ei tarvita, koska väärinkäytöksiä ei ilmeisesti uskota esiintyvän. Vaikka lupakäytäntöä jonkin verran kevennetään, Valviran suorittama seuranta ja valvonta riittänevät estämään väärinkäytökset.

Alkoholilakiluonnoksen 14 ja 15 §:n edellyttämä valmisteverolaissa (182/2010) tarkoitettu verottoman varaston lupa valmistusluvan ja väkiviinalupien yhteydessä on käytännössä vaadittu voimassa olevan alkoholilainkin aikana. Siirrettäessä tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä (EMCS) ja niitä verottomasti varastoitaessa, on valtuutetun varastonpitäjän status käytännössä lähes välttämätön.

Väkiviinan käyttöluvan haltija voi toimia paitsi valtuutettuna varastonpitäjänä myös valmisteverotuslaissa tarkoitettuna rekisteröitynä vastaanottajana. Tietyt verottomuustilanteet (nykyisin erityismyynti ym.) on huomioitu jo nykyisessä veroilmoituslomakkeessa.

Teoriassa luvanhaltija voi tilata kulutukseen luovutettua eli verotettua väkiviinaa valmistusta tai muuta sellaista käyttöä varten. Lähtömaan lainsäädännöstä ja käytännöistä riippuu, onko alkoholivero maksettu lähtömaassa. Alkoholilakiluonnoksen 5 §:n mukaan luonnoksen 14 tai 15 §:n edellyttämä lupa pitää kuitenkin olla voimassa. Alkoholiveron osalta menettely on sama kuin muuta kulutukseen luovutettua valmisteveron alaista tuotetta vastaanotettaessa toisesta jäsenmaasta (vakuus, SAAD ja veroilmoitus). Kyseessä olevaa tuotetta ei voi kuitenkaan siirtää väliaikaisen verottomuuden järjestelmään.

Alkoholilakiluonnoksen 3 §:n 14 kohdassa esitetty rajat ylittävän etämyynnin määritelmä on sanamuodoltaan tupakkalain (549/2016) 2 §:n 34 kohdassa esitetyn määritelmän kaltainen. Alkoholilakiluonnoksen 28 §:n mukaan alkoholin maahantuonti muuhun kuin kaupalliseen tarkoitukseen ei edellytä lupaa eikä edes ilmoitusta. Luonnokseen ei sisälly tupakkalain 65 §:n kaltaista yksityishenkilöitä koske-

vaa tuontikieltoa etäviestinten kautta hankituille tuotteille. Luonnoksen 30 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa etämyynti kuvataan ”alkoholijuomien tarjoamiseksi myyjän toimesta suomalaisten kuluttajien ostettavaksi ja vastaanotettavaksi Suomessa”. Perusteluissa viitataan lisäksi nykyisen alkoholilain 8 §:n mukaiseen kieltoon, joka ei estä ns. etäostoa eli valmisteverotuslain 74 §:ssä tarkoitettua yksityishenkilöiden hankintaa. Etämyynnin ja ns. etäoston keskeisin ero on kuljetuksen järjestäminen Suomeen. Mikäli myyjä osallistuu kuljetuksen järjestämiseen, kyse on etämyynnistä. Etämyynnissä myyjä on verovelvollinen ja ns. etäostossa taas ostaja. Luonnoksessa tarkoituksena lienee kieltää edelleen etämyynti mutta ns. etäosto on edelleen sallittua. Valvonta- ja verotuskäytännössä on esiintynyt tilanteita, joissa etämyyjä pyrkii verkkosivuillaan antamaan ostajalle tai tilaajalle sen vaikutelman, että kyse on ns. etäostosta ja myyjä ei ole veroista vastuussa. Koska käytännössä voi olla vaikea määrittää, onko yksittäisessä tilanteessa kyse etämyynnistä vai ns. etäostosta, luonnoksessa tulisi vielä tarkentaa kielletyn etämyynnin käsitettä tai vaihtoehtoisesti määrittää millaiset yksityishenkilön hankinnat ovat sallittuja.

Ehdotus alkoholiverolain 8 §:n muuttamisesta sisältää lähes kaikki nykyiset verottomuustilanteet sekä nykyisen alkoholilain erityismyyntitilanteet päivitettyinä. Edellä mainitun §:n 1 kohdasta tulisi poistaa maininta kumotusta makeisten ja jäätelön valmisteverosta. Esityksessä ei perustella seurakunnan tai rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan ehtoollisviininä käyttämän viinin verottomuuden poistamista.

Pääjohtaja

Pekka Ruuhonen

Johtava asiantuntija

Soili Sinisalo